

Мерос оладиган эркаклар

12:20 / 29 июль 702

Мерос олишларига ижмо қилинган эркаклар умумий саналганда ўнта тоифа бўлиб, агар уларни тафсилоти билан санайдиган бўлсак, ўн бештадир:

1. Ўғил;
2. Ўғилнинг ўғли, қанча пастласа ҳам;
3. Ота;
4. Саҳиҳ бобо, қанча юқориласа ҳам;
5. Туғишган ака ёки ука;
6. Ота бир ака ёки ука.
7. Она бир ака ёки ука;
8. Туғишган аканинг ёки уканинг ўғли;
9. Ота бир аканинг ёки уканинг ўғли;
10. Туғишган амаки;
11. Ота бир амаки;
12. Туғишган амакининг ўғли;

13. Ота бир амакининг ўғли;

14. Эр;

15. Қул озод қилган эркак.

Мерос олувчи эркаклар жамоаси шулардир. Булардан бошқа ҳеч бир эркак мерос олмайди. «Манзуматур-Роҳбия» китобининг муаллифи уларни шеърий услубда зикр қилиб ўтган бўлиб, унинг маъноси шундай:

Эркаклардан меросхўрлар ўнтадир,

Уларнинг исмлари маълум, машҳурдир:

Ўғил, ўғилнинг ўғли, қанча пастласа ҳам,

Ота, унинг отаси, қанча юқориласа ҳам.

Ака-укалар, қай тарафдан бўлсалар ҳам,

Аллоҳ улар тўғрисида оят нозил қилган.

Амаки, отасидан бўлган амакисининг ўғли,

Бундай мўъжаз эслатмага шукр қил.

Эр ҳамда қулни озод қилган эркак,

Мерос олувчи эркакларнинг шудир барчаси.

«Ислом шариатида мерос илми» китобидан

Ушбу китоб Ўзбекистон Республикаси Дин ишлари бўйича қўмитанинг 2021 йил 24 августдаги 03-07/5163-рақамли ҳамда 2022 йил 27 сентябрдаги 03-07/7348-рақамли хулосалари асосида тайёрланган.